

VOORAF

Puzzelen ... chronische zorg

Samenwerken bij verslaving HIGH!

Vandaag

- Een beetje geschiedenis
- Drughulpverlening
- MSOC
- Onze populatie
- De aanpak
- Enkele topics

Een beetje geschiedenis

Eeuwenlang: alle zorg - ook de psychiatrie - in handen van de geestelijkheid

Nu nog: psychiatrie in Vlaanderen voor een groot deel in handen van 'broeders'

Verslaafdenzorg: erg lang traditioneel, conservatief op ontwenning gerichte strategieën, drugvrije en voornamelijk residentieel georiënteerde aanpak

Een beetje geschiedenis

Jaren '80 vorige eeuw

heroïneverslaafden kwamen in het straatbeeld en ...bij de huisarts
hiv-epidemie bij IV druggebruikers

Verslavingsproblemen in een stroomversnelling

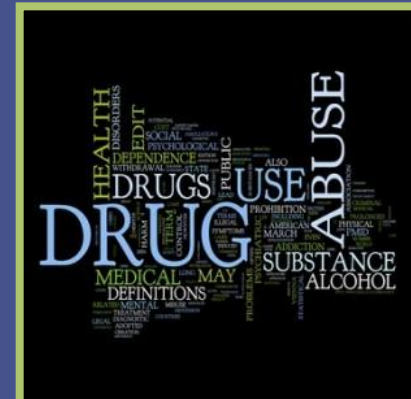
de druggebruiker zelf: problemen op verschillende levensdomeinen
de omgeving: ontreddering

de maatschappij: overlast...angst voor uitbreiding van de hiv-epidemie...

Artsen die vervangingsmedicatie voorschreven, werden veroordeeld

**HIV AND INJECTING
DRUG USE: A GLOBAL
CALL FOR ACTION**

Een beetje geschiedenis

24 november 1991: 'Zwarte Zondag'
'signaal voor het onveiligheidsgevoel van de burgers'
frequente kleine criminaliteit
aanklampende druggebruikers in het straatbeeld

Nieuwe regering: drugproblematiek moet aangepakt worden
niet alleen repressie versterken, ook meer preventie voorzien en de
toegankelijkheid tot en het aanbod aan hulpverlening verbeteren

Drughulpverlening in een stroomversnelling...

Categorie	Score index
Veilige wijk	≥ 7,1
Aandachtswijk	van 6,0 tot 7,1
Bedreigde wijk	van 5,0 tot 6,0
Probleemwijk	van 3,9 tot 5,0
Onveilige wijk	< 3,9

Alles onder
controle
of toch niet?

Een beetje geschiedenis

1994: consensusconferentie over substitutiebehandeling

1995: Federaal actieplan drugs met het '10-puntenplan'

Oprichting van de MSOC's tussen 1997 en 2003

Convenant rond spuitenruil afgesloten met de Vlaamse Gemeenschap 2001

2001: Goedkeuring van de Federale Beleidsnota Drugs: het drugprobleem moet aangepakt worden met een 'integrale en geïntegreerde benadering'

onderzoek, epidemiologie, preventie, zorgverlening, repressie en evaluatie...

2004 & 2006: Koninklijk besluit tot reglementering van de behandeling met vervangingsmiddelen

Drughulpverlening: www.vad.be; www.domusmedica.be

Gespecialiseerde drughulpverlening: VVBV: www.verslaafdenzorg.be

ambulante dagcentra

MSOC's

residentiële behandelingscentra

residentiële crisisprogramma's

Centra Geestelijke Gezondheidszorg: 20 in Vlaanderen: www.zorg-en-gezondheid.be

Psychiatrische Ziekenhuizen (PZ)

Psychiatrische Afdeling Algemeen Ziekenhuis (PAAZ): www.paaz.be

(Toxicomanen) Eenheid voor Psychiatrische Spoed Interventie: (T)EPSI

Huisarts... CAW... OCMW... OCMW... Straathoekwerk... Beschut wonen

Mantelzorg en zelfhulpgroepen (www.zelfhulp.be)

MSOC: Medisch-sociale Opvangcentra voor druggebruikers

RIZIV Conventie: 'snel en doeltreffend contact krijgen en behouden met druggebruikers die door de bestaande hulpverlening niet bereikt worden'
'in leven houden...'

- Ambulant
- Multidisciplinaire aanpak: 'medisch, psychologisch en sociaal'
- Laagdrempelig: zowel organisatorisch als in voorwaarden
'ook druggebruikers die niet bereid zijn tot een definitieve keuze voor een drugvrij bestaan'
- 'In kleine, geduldige stappen met als uiteindelijke doel cliënten van de drugs af te helpen'

MSOC

MSOC: Medisch-sociale Opvangcentra voor druggebruikers

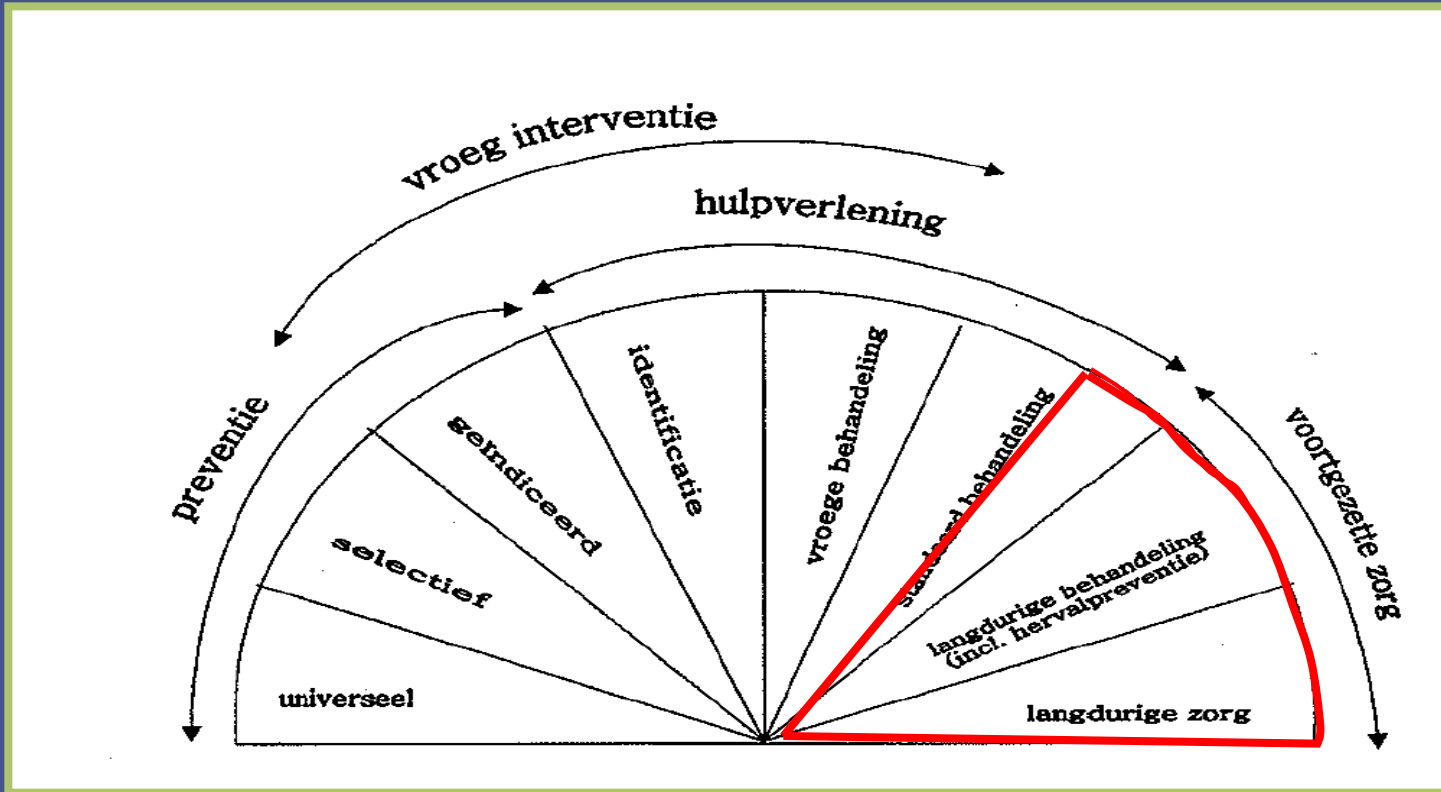
‘Met multidisciplinaire maatzorg naar maatschappelijke re-integratie’

- Multidisciplinair: huisarts, maatschappelijk werker, verpleegkundige, psycholoog, orthopedagoog, ergotherapeut, criminoloog, therapeuten(trauma-, CGT-, gezins-), psychiater, apotheker, straathoekwerker
- Maatzorg - cliënt centraal: behandelplan in overleg en op ritme van de cliënt
- Maatschappelijke re-integratie is het doel, niet noodzakelijk drugvrij...

Onze populatie

meerderheid
bevolking

minderheid
bevolking

niet-
problematisch
gebruik

problematisch
gebruik

afhankelijkheid

→
sociaal gebruik
geïntegreerd
gebruik

→
situationeel gebruik
(veiligheid / gezondheid)
riskant
occasioneel excessief
gebruik

→
chronisch gebruik

meerderheid
bevolking

minderheid
bevolking

niet-
problematisch
gebruik

problematisch
gebruik

afhankelijkheid

→
sociaal gebruik
geïntegreerd
gebruik

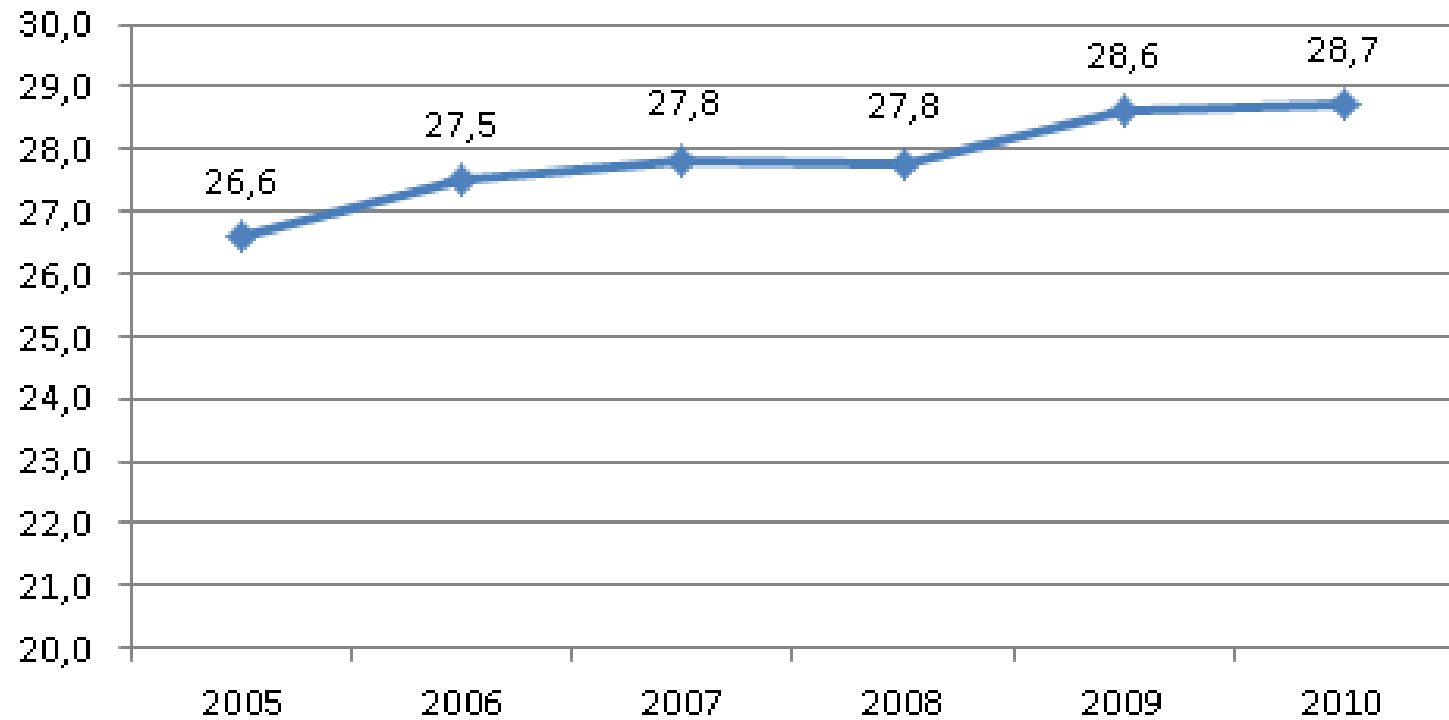
→
situationeel gebruik
(veiligheid / gezondheid)
riskant
occasioneel excessief
gebruik

→
chronisch gebruik

Behandelleeftijd

Opleidingsniveau

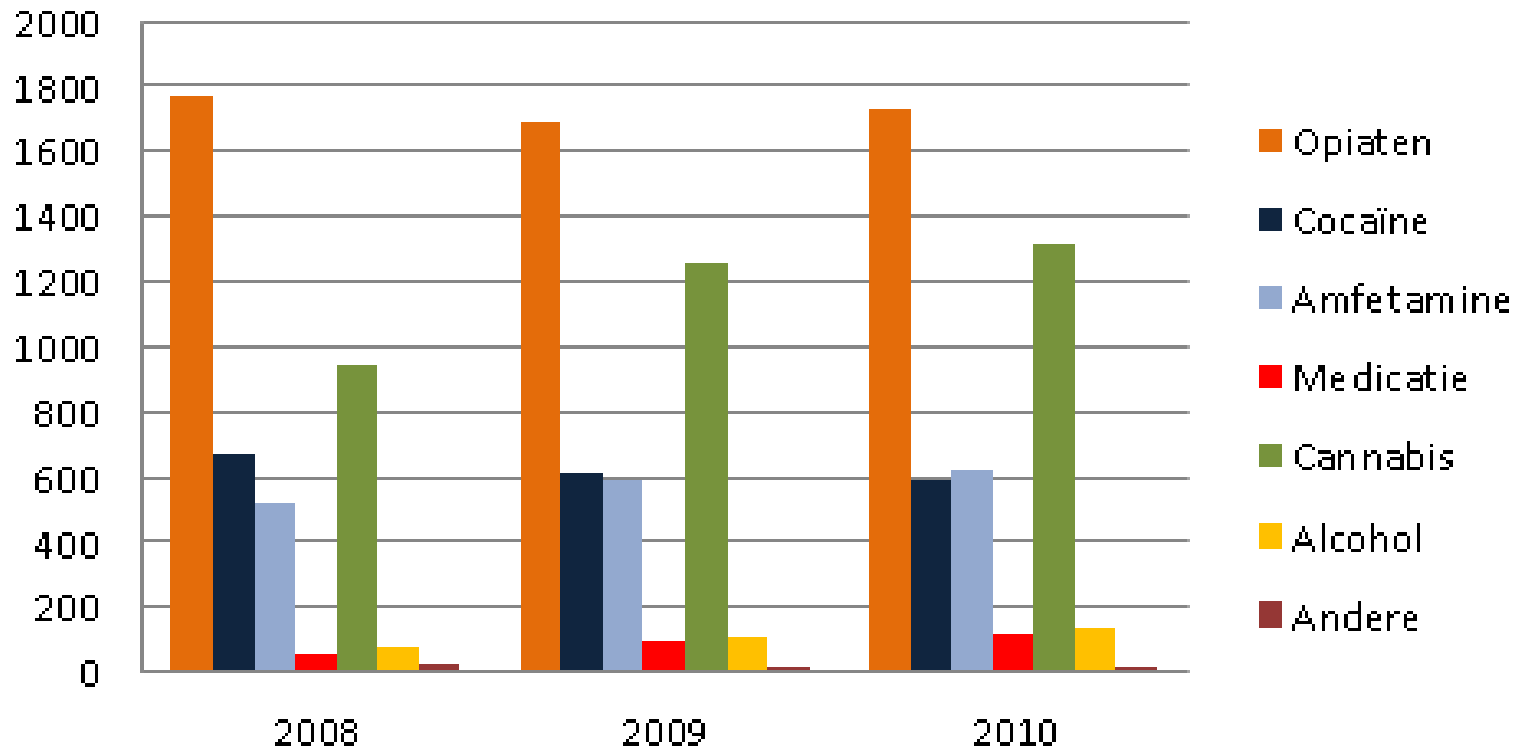
VVBV registratie 2008-2010

Woonsituatie:

- 30 à 40 %: met ouders of familie
- 20 à 30 %: alleen
- 9 à 13 %: met partner en kind(eren)
- 10 %: met partner

Voornaamste Product !

VVBV registratie 2008-2010

Slechts 12 à 20 % zegt geen tweede product te gebruiken

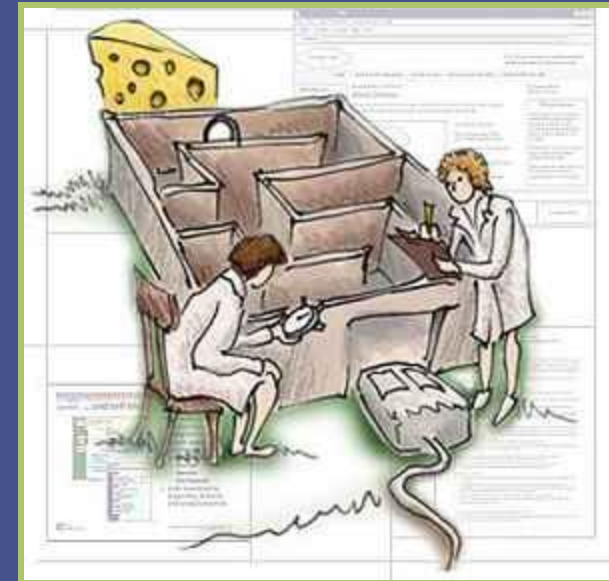

Kenmerken van de populatie

Alle druggebruikers in vergelijking met niet-gebruikers:

Sterk verminderd cognitief-executief functioneren

- Updaten
- Zelfbeheersing
- Shiften
- Beslissingen nemen

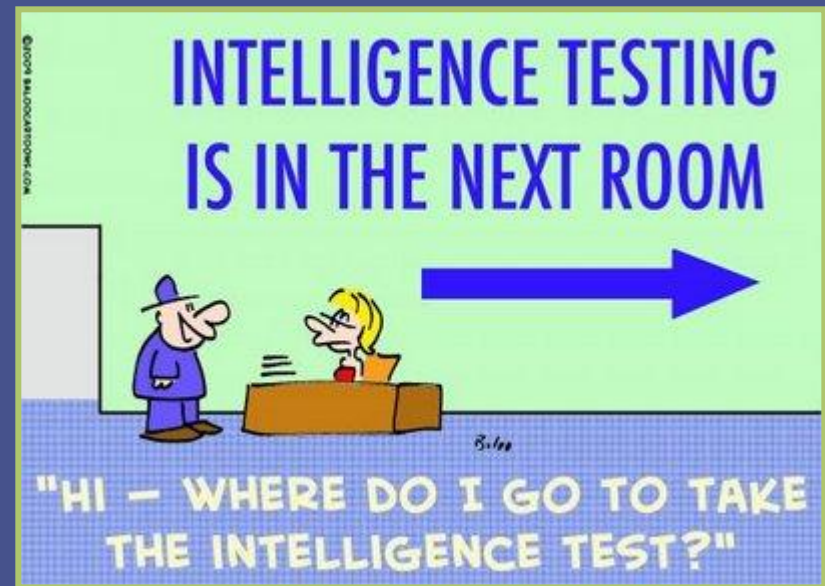
Kenmerken van de populatie

Polygebruikers in vergelijking met mono-gebruikers:

- Impulsiever
- Meer directe agressie
- Hogere mate van sensatiezoekend gedrag
- Meer persoonlijkheidsstoornissen van cluster B
- Meer kansarmoede

Praten alleen werkt niet

Met deze groep moet je dingen **DOEN**

Verband tussen sociale uitsluiting en druggebruik

De aanpak

Intake: behorend tot de doelgroep?
chronische gebruiker?

Voor het opiaatonderhoudsprogramma:

> 18 jaar

> 1 jaar gekend in de drughulpverlening
bewezen gebruik van heroïne

voorgeschiedenis van pogingen tot abstinentie

afname van ASI

medische screening: gebruik, algemene fysieke toestand, infectieziekten

behandelplan opstellen

Individuele begeleiding

Casemanagement, peersupport, gvo, cliëntoverleg met andere diensten, begeleiding van drugverslaafde zwangeren, drugverslaafde ouders met kleine kinderen, CRA, CM

De aanpak

‘Gemandateerde huisartsen’

- feedback mogelijk naar kringen
- vlot contact met lokale apothekers en andere lokale diensten

Intervisie: lokaal multidisciplinair overleg

MSOC hulpverlener, gemandateerde artsen, OCMW-medewerker, straathoekwerker, psychiater, apotheker, medewerker van beschut wonen

Georganiseerde deskundigheidsbevordering

Enkele topics

Screenen en kortdurende interventie: ASSIST www.vad.be

Benzodiazepinebeleid

Geen voorschrift = duidelijke boodschap

Samenwerken met huisarts (GMD) en apotheker rond gefractioneerde aflevering

Arbeidsongeschiktheid

Gedwongen opname

Urinetesten en beroepsgeheim

Problematische opvoedingssituatie

grazie

Obrigada

*Muchas
Gracias!*

*Thank
You*

merci

*Danke
schön!*